

Kouluyhteistyö ja kouluvierailujen periaatteet Suomen Punaisessa Ristissä

Kouluyhteistyössä painopisteenä opettajien ja muiden kasvattajien työn tukeminen

Punaisen Ristin kouluyhteistyö on jo muutaman vuoden keskittynyt laadukkaisiin, ajankohtaisiin ja ilmaisiin oppimateriaaleihin. Ylläpidämme ja kehitämme maksutonta oppimateriaalipalveluamme lisätäksemme lasten ja nuorten osaamista ja kyvykkyyttä mm. auttaa itseään ja muita, edistää yhdenvertaisuutta ja omaa sekä läheistensä terveyttä, varautua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja yllättäviin arjen kriiseihin sekä puuttua rasismiin. Tapaamme opettajia erilaisissa kasvatusalan tapahtumissa ja koulutamme oppimateriaalien käytöstä mm. aineenopettajajärjestöjen kautta.

Lisäksi toteutamme suosion saaneita valtakunnallisia aamunavauksia teemapäivien yhteydessä ja kehitämme etävierailuja vastataksemme paremmin koulujen tarpeisiin.

Haluamme tehdä Punaista Ristiä näkyväksi ja tunnetuksi lasten, nuorten sekä heidän vanhempiensa keskuudessa. Piirien ja osastojen mahdollisuudet ja resurssit toteuttaa kouluyhteistyötä ovat kuitenkin eri alueilla kovin erilaisia. Siksi haluamme panostaa erityisesti valtakunnallisiin, kaikkien koulujen saavutettavissa oleviin toimintoihin ja materiaaleihin.

Kouluvierailutoiminta ja sen periaatteet

Koulut tekevät mielellään yhteistyötä Punaisen Ristin kanssa. Punainen Risti on järjestönä tunnettu opettajien keskuudessa ja kouluvierailupyynnöt saavat säännöllisesti niin piirit, osastot kuin keskustoimistokin.

Erityisesti ensiapuun ja terveyteen sekä yhdenvertaisuuteen ja rasisminvastaiseen työhön liittyvät kouluvierailupyynnot ovat arkea monella alueella. Koska Punainen Risti on näissä teemoissa yhteiskunnallisesti näkyvä ja aktiivinen toimija, lähestyvät koulut meitä näissä teemoissa erityisen paljon.

Kouluvierailuja voidaan toteuttaa koulujen tarpeiden sekä osastosta löytyvän osaamisen ja kiinnostuksenkohteiden pohjalta. Koulujen pyynnot, toiveet ja odotukset ovat kuitenkin hyvin moninaisia, ja valitettavan usein emme tällä hetkellä pysty niihin vastaamaan. Vierailupyynnot ajoittuvat useimmiten arkipäiviin ja tarkkaan ajankohtaan, mikä itsessään on usein haaste vapaaehtoisille. Joskus taas vapaaehtoisilla ei ole vierailun teeman edellyttämää osaamista ja kokemusta.

Koulumaailma on viime vuosina muuttunut paljon ja luokkien kokoonpano yhä moninaisempi. Monessa mielessä tämä on valtava rikkaus, mutta edellyttää myös luokan ohjaajalta vahvaa pedagogista tuntemusta ja herkkyyttä turvalliseen kohtaamiseen.

Onkin tärkeää, että jokaisesta vierailusta jäisi sekä oppilaille, opettajalle että vapaaehtoiselle vierailijalle positiivinen kokemus ja että vierailu olisi kaikin puolin onnistunut ja turvallinen. Siksi kannustammekin vapaaehtoisia vierailemaan kouluissa niissä teemoissa, jotka kokevat aidosti hallitsevansa ja jotka ovat heille tuttuja. Lämmin ja empaattinen suhtautuminen lapsiin ja nuoriin on tärkeää.

Piirit ovat erilaisia ja se, miten paljon piirin työntekijällä on mahdollisuus tukea vierailuissa, vaihtelee paljon. Olisi tärkeää, että piirin työntekijällä olisi tieto niistä osastoista, joilla on mahdollisuus

toteuttaa onnistuneita vierailuja, ja päinvastoin. Joskus haasteena on, että koulu joutuu odottamaan vastausta vierailutiedusteluun pitkään koska viesti kiertää meillä monella eri taholla. Hyvän palvelun mukaista olisi välttää pitkää vastauksen odottelua. Vierailupyynnön vastaanottanut työntekijä voi oman harkintansa mukaan vastata suoraan koululle, jos katsoo että alueen osasto ei pysty toivottua vierailua toteuttamaan tai vaihtoehtoisesti antaa osastolle esimerkiksi viikon aikaa vastata tiedusteluun.

Sen lisäksi että vierailupyyntöjen teemat ovat monenlaisia, myös toteutustapa vaihtelee tilanteen mukaan. Toiveena voi olla työpaja teemapäivässä, auditoriovierailu, aamunavaus, vanhempainiltavierailu tai perinteinen oppituntivierailu. Yleisön ikä voi vaihdella esikoululaisista toisen asteen opiskelijoihin ja oppilaiden vanhempiin. Kouluvierailut ovatkin vapaaehtoistehtävänä varsin vaativa. Jokainen yleisö tulee kohdata ikään sopivalla tavalla ja erilaiset oppijat huomioiden.

Koska vierailutoiveet ovat kovin erilaisia, ei meillä ole mahdollisuutta tuottaa jokaiseen tilanteeseen sopivaa vierailumateriaalia. Jos vierailun haluaa toteuttaa, joutuu siihen usein kokoamaan sisällön tapauskohtaisesti. Kouluyhteistyön RedNet (jatkossa Tieto ja Taito) sivuille on koottuna monenlaista tukea ja materiaaleja vierailujen toteuttamiseksi, myös valmiita oppituntirunkoja. Lisäksi oppimateriaalipalvelun kokonaisuudet toimivat hyvin vierailujen tukena. Tarvittaessa järjestämme myös valtakunnallisia infohetkiä ja/tai koulutuksia kouluvierailijoiden tueksi.

Kouluvierailujen eettiset periaatteet

Kaikkien kouluvierailujen tulisi olla kouluille aina maksuttomia, tämä koskee myös ensiapuun liittyviä vierailuja. Vierailuun ei saa sisältyä piiloviestintää, eikä kouluvierailun ensisijaisena tavoitteena saa olla järjestön jäsenhankinta tai markkinointi. Oppilaille on kuitenkin hyvä kertoa siitä, miten he voivat vaikuttaa ja osallistua, ja tällöin on mielekästä esitellä myös järjestöjen toimintaa.

Jos koulun kanssa tehdään varainhankinnallista yhteistyötä esimerkiksi Nälkäpäivään liittyen, tulee lahjoituspyynnöt ohjata aina oppilaiden huoltajille, ei lapsille tai nuorille. Itse keräystilanne tulee toteuttaa niin, etteivät lapset ja nuoret joudu sen vuoksi ikävään ja/tai eriarvoiseen tilanteeseen (esimerkiksi lippaan kierrätys luokassa).

On myös hyvä muistaa, että oppilaita ei saa koskaan kuvata kouluvierailun yhteydessä, jos halutaan ottaa kuvia esimerkiksi osaston sosiaaliseen mediaan (lupa tarvittaisiin aina kirjallisena huoltajilta, lapsen oma lupa ei riitä).